

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCLXXXI. ad annum MCCCXIV.

Parisiis, 1644

Epistola IV. Caelestini Papae III. Ad Episcopos Angliae. De peccatis
expiandis & moribus emendandis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15974

De peccatis expiandis & moribus emendandis.

*Cælestinus episcopus seruus seruorum Dei venerabilibus fratribus
archiepiscopis & episcopis per Angliam constitutis
salutem & apostolicam benedictionem.*

CVM ad propulsandam iniuriam populi Christiani, & communis notam fidei abolendam, quam ei Paganorum spurcicia in captione sanctæ terræ, quæ Domini est hereditas nuncupata, perniciosè ac violenter impressit, & ad emendandam etiam ciuitatem sanctam, & sepulcrum dominicum ab Saracenorum & aliorum insuper occupantium immunditiis, ac auferendam illam per auxilium supernæ clementiæ a potestate illorum, sedes apostolica suum debitum recognoscens, per diuerfas mundi partes nuntios sæpe a suo latere, ac commonitorias literas destinauerit, & in diuina confisa clementia magnas illuc tendentibus impenderit indulgentias: licet, vt fraternitas vestra potest perpendere, ad hæc agenda per exhortationes illius viriliter ac deuote plurimi se accinxerint, & tot in transmarinis partibus Christi fideles propter hæc sæpe fuerint congregati, vt multitudo eorum oppugnantium numerum non modicum videretur excedere, & * auxiliis ac viribus etiam præualere: non multum tamen proficere potuit, vel his qui ex aduerso contendebant obesse, pro eo, sicut ex effectu datur intelligi, quod nisus & actiones eorum qui fuerant ad partes illas profecti Domino pro parte magna displicebant. Vnde merito aliorum peccaminum, quia non in Deo sed viribus propriis confidebant, & non erat ante ipsorum oculos timor Dei, ex præconcepta superbia cor eorum permissum est obscurari, vt alia insuper agerent quæ minime conuenirent, diuinum contra se suis peruersitatibus iudicium prouocantes. Verum quia multa sunt misericordie Domini, qui etsi ad malorum peruicaciam retundendam, & subdenda ceruicorum hominum colla, discipline manus quandoque suas medicinaliter aggrauat; & vt ele-

* animis

uet opprimit & percutit, aut flagellat vt fanet: si ad eum cum debita fuerimus humilitate reuersi, & de peccatis castigati, ac de obseruandis Creatoris de cetero studio feruentiore mandatis firmum propositum assumpserimus, absque vlla poterimus hæsitatione sperare, quod affluentius gratiusque nobis assistet, & de inimicis nominis Christi plenam indulgebit de cælo victoriam, ita quod vniuersa quæ incurrimus hucusque grauamina obliuioni tradantur; omnibus conuersis retrorsum, & merita confusione ruentibus, qui oderunt Sion, & gentilibus præsumpserunt contaminationibus maculare.

Attendentibus autem, ac studio diligenti scrutantibus, quales minas populo Israeli, cum ex promissione memoratam supra terram intraret, diuina potestas tulerit, non erit dubitationis scrupulus, qui huiusmodi inquisitioni opponat, quare nostrum pro Deo inceptum conamen speratos non sit consecutum effectus. Dicitur enim illis, vt ab habitatorum illius terræ contagiis & spurcitiis abstinerent, & illorum vitia imitatione digna non ducerent, quæ ipsis possint accidere in ruinam; sed legem Domini firmo proposito & omni animi & intentionis nisu seruarent. Quibus itaque monitis si deuote ac humiliter obedirent, vnus eorum mille vinceret, ac decem ex illis decem millia. Quæ certiori postmodum experimento nouerunt, cum pauci de ipsis magnam ex illis & infinitam quasi multitudinem trucidarent: & dum deuote diuinis intenderent mandatis, non fuit ciuitas vel munitio quæ ipsorum posset euitare congressus, vel ipsorum subtrahi conamine aliquo vel consilio potestati. Quia tamen, cum eorum filii, qui Dominum, vt ibi dicitur, non nouerunt, ab illorum quæ fuerant sibi legali promulgatione iniuncta temere cœpissent obseruatione deficere, inimici eorum aduersus eos cuneos obstruentes, suæ illos potentia sapius subiugauerunt, quos denuo per diuinum sibi auxilium subegerunt, cum de commissis excessibus pœnitentes, ac reatum suum recognoscentes, humiliter pia sunt ad Deum deuotione conuersi. Satis autem indubitanter potestis agnoscere, quod cum ex subortis discordiis prouentus speratæ victoriæ Christianæ militiæ auferretur, causa erat simultatum & odiorum * frequentia in

* frequen-
tius

exercitu pullulantium, quia carnem posuerant brachium suum, & a Domino recesserant corda eorum.

Si ergo volumus sine magno labore in aduersariorum perniciem gloriosum per omnia obtinere triumphum, propter hucusque perpeffa grauamina non deficiamus animo, sed requirentes cum humilitate ac cordis contritione misericordiam Creatoris, in confusionem eorum perpetuam insuperabilem poterimus victoriam ex consueta supernæ dignationis merito benignitate sperare. Hac itaque consideratione inducti, vniuersis orbis principibus in remissionem iniunximus peccatorum, vt diuini amoris & propriæ salutis intuitu, si quis aduersus aliquem concepit qualibet occasione rancorem, & si despexerit homini, Creatori dimittat, ne vltterius dissentendi adinuicem occasio præbeatur, quæ hætenus & victoriæ nobis (vt nostis) prouentus abstulit, & maximæ multitudinis parti absque vilo commodo periculum mortis induxit: & toto animi studio id inter se consilii reperire procurent, quo & interim valeat illud tantillum terræ Domini portionis, quæ adhuc sub Christianorum potestate tenetur, ne a peruersorum manibus occupetur, inconcusse seruari, & contra impiorum impetus sine aliquo pauore defendi, & accingatur denuo multitudo fidelium, quæ illuc sub debita & deuota humilitate itura totam possit terram & sepulcrum dominicum, deuicto & conculcato penitus occupantium furore, liberare.

Ad hæc etiam, quia ex hoc nobis & vniuerso populo Christiano nimium exuperat causa fletus, & tristari debemus omnibus modis, non lætari, dum videlicet terra, vbi steterunt pedes Domini, & salutis nostræ sunt sacramenta patrata, Gentilium occupationibus detinetur, torneamenta, quæ causa lætitiæ inuenta fuerunt & tironum exercendæ virtutis, penitus inhibemus, vt qui se voluerit exercere, ad terram illam accedat, vbi & corporis & animæ virtus viriliter poterit ac salubriter demonstrari: taliter etiam vnitati & pacis concordia adinuicem procurent intendere, vt nullus sit qui aduersus alium guerram intendat, vel armis iniuriam audeat propulzare; sed communiter potius studeant, quæ dissidentium animos studio ac labore diligenti reformat.

Si quis vero (quod non credimus) Dei timore postposito, & reuerentia nostra & fidei Christianæ contempta, contra hoc agere aliqua temeritate præsumperit, nouerit nos vobis & aliis archiepiscopis & episcopis districtius iniunxisse, vt eorum terras, qui contumaciter incepto huiusmodi duxerint insistendum, interdicto ecclesiastico supponatis, & personas etiam, si opus fuerit, excommunicationis vinculo astringatis, & faciatis vtramque sententiam inuiolabiliter obseruari. Vobis ergo per apostolica scripta districtè præcipiendo mandamus, quatenus ad ea quæ prædiximus celeriter adimplenda, omni tarditate & contradictione postpositis, vos accingatis, & studeatis per vestras dioceses, dilatione & appellatione cessante, id executioni mandare. Datum Romæ apud sanctum Petrum tertio Idus Ianuarii, pontificatus nostri anno † secundo.

† nondum
absoluto.

EPISTOLA V.

CÆLESTINI PAPÆ III.

AD EPISCOPVM LINCOLNIENSEM.

Iubet inquisitionem fieri de excessibus Eboracensis archiepiscopi.

Cælestinus episcopus seruus seruorum Dei venerabili fratri Lincolnensi episcopo, & dilectis filiis archidiaconis de Northampton, & priori de Ponte sancto salutem.

MEDIATOR Dei & hominum Dominus Iesus Christus, cuius prouidentia in sui dispositione non fallitur, totius ecclesiæ disciplinæ caput & magisterium sacrosanctæ Romanæ ecclesiæ voluit reseruari, & omnes alias ipsius ordinationi & correctioni subesse: ita quod concessa ei specialiter plenitudine potestatis, eius etiam * sit ceterarum excessus corrigere, & quod laudabiliter agitur auctoritate apostolici culminis approbare. Vnde nos, quia ad eius regimen diuina sumus dispositione assumpti, ea volumus fratres & coepiscopos nostros cautela & discretione diligere, ne videamus affectum & familiaritatem eorum vocationis nostræ officio anteferre; præsertim cum habeat suos fines dilectio, qua quisque tenetur ad hominem, non ad hominis errorem diligendum, sane ad au-

* al. proprium